

Ewa Nowak *Pajęczek na rowerze*
Temat: www.pajęczeknarowerze.pl – świat przedstawiony
w powieści Ewy Nowak
Scenariusz lekcji dla klasy 5
(czas realizacji – 1 godzina lekcyjna)

Cele wynikające z podstawy programowej. Uczeń:

- nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst (I.1.14),
- wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (I.2.2),
- odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych (I.2.5),
- omawia elementy świata przedstawionego (I.1.1),
- wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych (I.1.11),
- określa tematykę utworu (I.1.12),
- wskazuje i omawia wątek główny oraz wątki poboczne (I.1.13),
- dokonuje selekcji informacji (III.1.4),
- tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź (III.1.3).

Metody pracy:

- metoda projektu

Formy pracy:

grupowa

Materiały:

4 kartki formatu A3 ➡ załącznik 1, kredki, mazaki itp.

Tok lekcji:

1. Uczniowie dzielą się wrażeniami na temat przeczytanej lektury.
2. Przypomnienie, jakie elementy składają się na świat przedstawiony utworu (czas akcji, miejsce akcji, bohaterowie, wątki).
3. Nauczyciel zapoznaje uczniów z celem zajęć. Informuje, że wcielą się w role projektantów strony internetowej i na papierze zaprojektują stronę internetową poświęconą lekturze.
Uwaga. Lekcję można zaplanować w sali komputerowej, jeśli uczniowie poradzą sobie z zadaniem.
4. Podział klasy na 4 grupy, przydzielenie zadań (➡ załącznik 1). Każda grupa otrzymuje arkusz papieru A3 i zajmuje się stworzeniem projektu jednej z zakładek strony internetowej. Należy zwrócić uwagę, żeby uczniowie polegali na swojej wyobraźni – forma, w jakiej przedstawiać wszystkie informacje, jest dowolna. Nauczyciel czuwa nad poprawnością merytoryczną pracy uczniów.
Uwaga. Poziom trudności poleceń dla każdej grupy jest zróżnicowany, zatem warto podzielić uczniów, biorąc pod uwagę ich możliwości.
5. Po zakończonej pracy uczniowie prezentują jej efekty, nauczyciel zawiesza wszystkie arkusze na tablicy bądź tworzy gazetkę ścienną na czas omawiania powieści.
Uwaga. Lekcję można przeprowadzić w porozumieniu z nauczycielem informatyki – uczniowie mogą wykorzystać swój papierowy projekt podczas zajęć poświęconych tworzeniu stron internetowych.

Grupa I

Zaprojektujcie **stronę główną** lektury. Powinny się na niej znaleźć następujące informacje: autor, tytuł, rok wydania, tematyka utworu (ogólne informacje). Dodajcie rysunek, który będzie odzwierciedleniem głównych wydarzeń powieści.

Grupa II

Zaprojektujcie zakładkę **Czas i miejsce akcji** – umieśćcie informacje o czasie i miejscach akcji, dodajcie krótki opis miejsc, w których rozgrywały się wydarzenia.

Grupa III

Wymyślcie, jak mogłaby wyglądać zakładka **Bohaterowie**. Dodajcie krótkie informacje na ich temat, pogrupujcie ich według kategorii (np. główni bohaterowie, postaci pierwszoplanowe, drugoplanowe)

Grupa IV

Stwórzcie projekt zakładki **Wątki powieści** – pamiętajcie o wydzieleniu wątku głównego i wątków pobocznych, dodajcie do nich krótkie informacje.

Ewa Nowak *Pajęczek na rowerze*
Temat: Relacje rodzinne głównych bohaterów powieści
Scenariusz lekcji dla klasy 5
(czas realizacji – 1 godzina lekcyjna)

Cele wynikające z podstawy programowej. Uczeń:

- wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (I.2.2),
- określa doświadczenia bohaterów literackich i porównuje je z własnymi (I.1.16),
- określa problematykę utworu (I.1.12),
- uczestniczy w rozmowie na zadany temat (III.1.1).

Metody pracy:

- dyskusja
- praca z tekstem

Formy pracy:

zbiorowa, jednostkowa, praca w parach

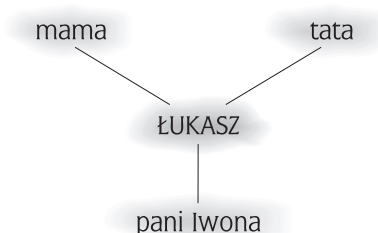
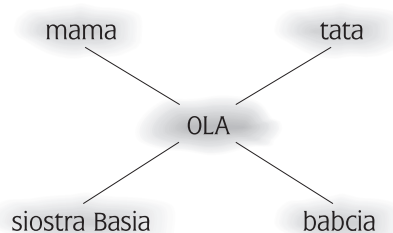
Materiały:

➡ załącznik 2, ➡ załącznik 3 (karta pracy)

Tok lekcji:

1. Rozmowa na temat sytuacji rodzinnej bohaterów powieści – Oli i Łukasza.
2. Uczniowie wymieniają członków rodziny bohaterów. Zapisują notatkę w postaci słoneczka skojarzeniowego na tablicy i w zeszyte.

Przykładowa notatka:

3. Uczniowie pracują w parach. Zadaniem każdej z nich jest opisanie wylosowanej relacji Oli lub Łukasza z członkami ich rodziny (➡ załącznik 2).

Uwaga. Jeśli w klasie jest więcej par niż losów, nad każdym zadaniem może pracować więcej niż jedna para uczniów.

4. Rozdanie kart pracy (➡ załącznik 3). Uczniowie uzupełniają tabelę na podstawie przedstawionych wyników pracy w parach. Każda para czyta swoje notatki, a pozostali zapisują je w tabeli. Nauczyciel czuwa nad poprawnością zadania.

5. Wspólnie z nauczycielem uczniowie formułują wnioski, które wpisują do tabeli. Przykładowe rozwiązanie karty pracy:

RELACJE RODZINNE OLI			
OLA – MAMA	OLA – SIOSTRA	OLA – BABCIA	OLA – TATA
Częste kłótnie, sprzeczki. Ola jest zbuntowana i nieposłuszna, ale w rzeczywistości matkę z córką łączy silna więź.	Duża różnica wieku między siostrami utrudnia wzajemne porozumienie. Ola zazdrości siostrze przywilejów, które ma jako najstarsze dziecko w rodzinie. Siostry często się kłócą.	Ola bardzo kocha swoją babcię. Uczucie to jest odwzajemnione. Ola czerpie od babci pozytywną siłę, ma w kontaktach z nią poczucie zrozumienia.	Brak kontaktu – ojciec założył nową rodzinę i nie interesuje się Olą. Dziewczynka czuje do niego żal.
Wnioski: Ola czuje się nieco zagubiona w rodzinie. Mama powinna obdarzać ją większym zaufaniem i okazywać wsparcie w trudnych sytuacjach. Mama wyraźnie faworyzuje Basię. Rodzice powinni się starać traktować podobnie wszystkie swoje dzieci, na co, niestety, Ola nie mogła liczyć.			
RELACJE RODZINNE ŁUKASZA			
ŁUKASZ – MAMA	ŁUKASZ – TATA	ŁUKASZ – PANI IWONA	
Mama Łukasza jest nadopiekuńcza w stosunku do niego, przez co syn obiera to jako brak zrozumienia. Mama chce go chronić, dlatego nie mówi Łukaszowi prawdy o jego ojcu.	Ojciec jest dla Łukasza wzorem i ideałem, jest w niego zapatrzony. Tata pozwala mu na wszystko to, czego zabrania mama. Łukasz jednak bardzo długo nie zdaje sobie sprawy, że rodzice się rozwiedli. Kiedy dowiaduje się o tym od postronnych osób, traci zaufanie do ojca.	Iwona to nowa partnerka ojca Łukasza. Chłopiec długo wierzy, że to koleżanka z pracy i nawiązuje z nią pozytywną relację. Obdarza ją sympatią zwłaszcza za to, że nie traktuje go jak dziecko. Dopiero kiedy dowiaduje się, że kobieta związała się z jego ojcem, zmienia swój stosunek do niej.	
Wnioski: Rodzice Łukasza, chcąc go chronić, długo go oszukiwali i nie mówili prawdy o swoim rozstaniu. Gdyby porozmawiali z nim szczerze i sami starali się rozmawiać ze sobą, na pewno wszystkim byłoby łatwiej znieść trudną sytuację.			

Zadanie domowe:

- Podaj i zapisz trzy powody, dla których warto się starać zrozumieć drugą osobę.
- Znajdź w utworze i zaznacz (podkreśl) fragmenty opisujące wygląd, zachowanie i cechy Oli i Łukasza.

✂️-----

Opisz krótko relacje łączące Olę z jej mamą.

✂️-----

Opisz krótko relacje łączące Olę z jej siostrą Basią.

✂️-----

Opisz krótko relacje łączące Olę z jej babcią.

✂️-----

Opisz krótko relacje łączące Olę z jej tatą.

✂️-----

Opisz krótko relacje łączące Łukasza z jego mamą.

✂️-----

Opisz krótko relacje łączące Łukasza z jego tatą.

✂️-----

Opisz krótko relacje łączące Łukasza z Panią Iwoną.

✂️-----

RELACJE RODZINNE OLI			
OLA - MAMA	OLA - SIOSTRA	OLA - BABCIA	OLA - TATA
Wnioski: 			
RELACJE RODZINNE ŁUKASZA			
ŁUKASZ - MAMA	ŁUKASZ - TATA	ŁUKASZ - PANI IWONA	
Wnioski: 			

Ewa Nowak *Pajęczek na rowerze*

Temat: Przyjrzyjmy się bliżej Oli i Łukaszowi – charakteryzujemy bohaterów

Scenariusz lekcji dla klasy 5

(czas realizacji – 2 godziny lekcyjne)

Cele wynikające z podstawy programowej. Uczeń:

- wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (I.2.2),
- charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach (I.1.9),
- wyraża własny sąd o postaciach (I.1.19),
- tworzy plan odtwórczy i twórczy tekstu (III.2.3),
- dokonuje selekcji informacji (III.1.4),
- tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi (III.1.3).

Metody pracy:

- poszukująca
- metoda zajęć praktycznych
- praca z tekstem

Formy pracy:

grupowa, zbiorowa

Materiały:

arkusz papieru A3, ➡ załącznik 4, ➡ załącznik 5, ➡ załącznik 6

Tok lekcji:

1. Nauczyciel informuje o celach zajęć, uczniowie zapisują temat lekcji.
2. Uczniowie pracują w 5 grupach. Każda z nich otrzymuje arkusz papieru A3. Oprócz tego grupy otrzymują kopertę z wyciętymi punktami planu wypowiedzi (➡ załącznik 4) – zadaniem uczniów jest uporządkowanie ich w odpowiedniej kolejności.
Po wspólnym sprawdzeniu poprawności wykonania zadania uczniowie nakleją na kartkę A3 punkty planu wypowiedzi, zachowując pod każdym z nich odpowiedni odstęp (potrzeby do wykonania kolejnego zadania).
3. Każda grupa otrzymuje w kopercie wycięte i wymieszane pytania (➡ załącznik 5).
Zadaniem uczniów jest wybranie tych pytań, które według nich pasują do odpowiednich punktów planu, i po konsultacji z pozostałymi grupami oraz nauczycielem naklejenie ich na swoją planszę w ustalonej kolejności.
4. Nauczyciel przydziela każdej grupie (losowo lub według uznania) jeden z punktów planu. Uczniowie odpowiadają na pytania, które zakwalifikowali do danego punktu – gromadzą w ten sposób słownictwo do scharakteryzowania Oli i Łukasza, następnie zapisują je we właściwym miejscu w tabeli (➡ załącznik 6). Na podstawie zebranych informacji każda grupa wypełnia odpowiednią rubrykę.
5. Każda grupa prezentuje efekty swojej pracy, a pozostali uczniowie uzupełniają puste miejsca w tabeli (➡ załącznik 6). Końcowym efektem pracy na lekcji jest wypełniona przez każdego ucznia tabela z gotowym słownictwem do charakterystyki bohaterów.

Zadanie domowe:

Napisz dłuższą wypowiedź, w której przedstawisz Olę lub Łukasza. Wykorzystaj plan i informacje z karty pracy.

Przedstawienie postaci

Wygląd zewnętrzny

Cechy charakteru i usposobienie

Zainteresowania

Ocena postaci

Ile ma lat?	Jaką ma sylwetkę?	W co najczęściej się ubiera?	Jak się zachowuje w różnych sytuacjach?	Czym się interesuje?
W jakiej powieści występuje?	Jakiego jest wzrostu?	Jakie ma znaki szczególne?	Kiedy jej/jego zachowanie zaimponowało mi?	Co myślę o tej postaci?
Gdzie mieszka?	Jakie ma oczy?	Jaka/jaki jest dla innych?	Jak reaguje na innych w sytuacji nerwowej?	Czy chciałbym poznać tego bohatera?
Z kim mieszka?	Jakiego koloru są jej/jego włosy?	Za co lubią ją/go jego bliscy?	Czym się wyróżnia?	Czego mógłbym się od niej/niego nauczyć?
Gdzie się uczy?	Jak wygląda jej/jego twarz?	Czym denerwuje otoczenie?	Co lubi robić w wolnym czasie?	Za co cenię ją/go najbardziej?

BOHATEROWIE POWIEŚCI		
Punkt planu	Ola	Łukasz
<i>Przedstawienie postaci</i>		
<i>Wygląd zewnętrzny</i>		
<i>Cechy charakteru i usposobienie</i>		
<i>Zainteresowania</i>		
<i>Ocena postaci</i>		

Ewa Nowak *Pajęczek na rowerze*

Temat: Przeciwnieństwa się przyciągają, czyli o uczuciu Oli i Łukasza

Scenariusz lekcji dla klasy 5

(czas realizacji – 1 godzina lekcyjna)

Cele wynikające z podstawy programowej. Uczeń:

- wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (I.2.2),
- określa doświadczenia bohaterów literackich i porównuje je z własnymi (I.1.16),
- opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność (I.1.7),
- omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym tytułu, punktu kulminacyjnego (I.1.5),
- określa problematykę utworu (I.1.12),
- wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera (I.1.20),
- rozróżnia współczesne formy komunikatów (np. e-mail) i odpowiednio się nimi posługuje, zachowując zasady etykiety językowej (III.2.6).

Metody pracy:

- pogadanka
- praca z tekstem
- burza mózgów

Formy pracy:

zbiorowa, jednostkowa

Materiały:

➡ załącznik 7, ➡ załącznik 8

Tok lekcji:

1. Rozmowa na temat początków znajomości Oli i Łukasza. Uczniowie opowiadają, w jakich okolicznościach bohaterowie się poznali. Nauczyciel kieruje rozmową tak, by padło stwierdzenie, że bohaterowie zupełnie się od siebie różnili.

Przykładowe pytania:

- W jakiej sytuacji poznali się bohaterowie?
- Co Ola myślała o Łukaszu po pierwszym spotkaniu?

2. Uczniowie zapisują temat lekcji. Nauczyciel przedstawia cele zajęć.

3. Uczniowie tworzą oś sympatii Oli i Łukasza (➡ załącznik 7). Zapisują na niej wydarzenia i emocje, które towarzyszyły bohaterom od początku znajomości.

Uczniowie powinni wskazywać te wydarzenia, które znacząco wpłynęły na rozwój uczucia bohaterów. Kolorem czerwonym uczniowie zaznaczają moment, który można uznać za punkt kulminacyjny tej historii.

Przykładowe wydarzenia, które mogą się znaleźć na osi sympatii:

oddanie zagubionych kluczy, wystawa kotów, spacer nad Wisłą, wspólne popołudnie, dyskoteka szkolna, liścik do Łukasza, spacer nad Wisłą i wyznanie Łukasza (punkt kulminacyjny), spotkania w domu Oli, podstęp Adama, wyznanie miłości, pocałunek.

4. Rozmowa na temat uczucia, które połączyło Olę i Łukasza.

Przykładowe pytania do uczniów:

- Jak myślicie, dlaczego Ola polubiła Łukasza, mimo początkowej niechęci do niego?
- Jak wyglądała sytuacja rodzinna bohaterów?

Naprowadzamy uczniów na wniosek, że być może to wspólne problemy połączyły bohaterów. Dzięki temu, że narodziło się ich uczucie, poczuli się komuś potrzebni i ważni, czego nie odczuwali ze strony swoich bliskich.

5. Uczniowie podchodzą do tablicy i zapisują swoje propozycje odpowiedzi na pytanie: „Co bohaterowie zyskali dzięki uczuciu, które ich połączyło?”. Taka sama notatka powstaje w zeszytach uczniów.

Przykładowa notatka:

6. Uczniowie przeglądają karty powieści. Zwracają uwagę na jej układ – autorka przeplata rozdziały, których tytuły brzmią albo „Ola”, albo „Łukasz”. Wspólne zastanawianie się nad tym, co autorka miała na celu, stosując taki zabieg. Być może padną odpowiedzi, że chciała przez to podkreślić, że najważniejsze w powieści są przeżycia, doświadczenia głównych bohaterów, ich problemy. Rozdziały się przeplatają, tak jak przeplata się życie naszych bohaterów.

7. Rozmowa na temat tytułu powieści.

Jeśli wystarczy czasu na lekcji, można zaproponować uczniom, by wymyślili inny tytuł powieści. Każdy podaje swoją propozycję, a klasa wybiera najciekawszą.

8. Rozmowa na temat zakończenia powieści. Uczniowie dzielą się swoimi wrażeniami na temat ostatnich wydarzeń. Jest to wstęp do pracy domowej (rozdział ➡ załącznik 8).

Zadanie domowe:

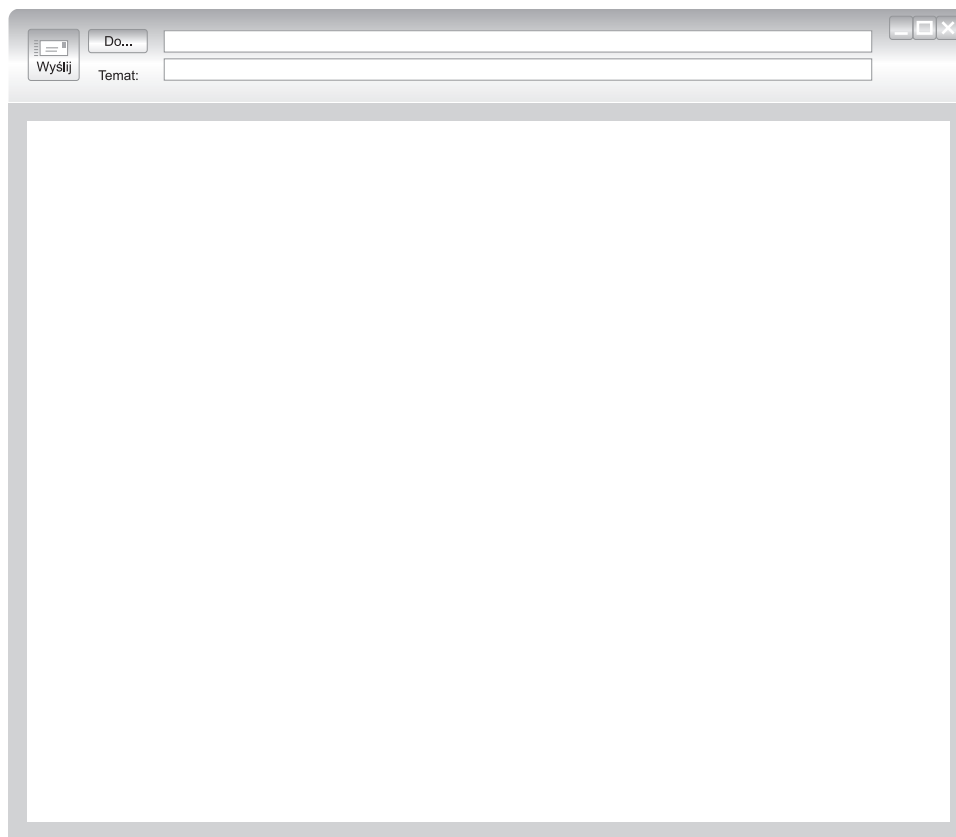
W ostatnim rozdziale powieści Ola wysłała Łukaszowi e-maila. W imieniu chłopca odpisz na tę wiadomość.

WYDARZENIA

EMOCJE TOWARZYSZĄCE BOHATEROM

W ostatnim rozdziale powieści Ola wysłała Łukaszowi e-maila. W imieniu chłopca odpisz na tę wiadomość.

The image shows a screenshot of an email composition window. At the top, there is a 'Do...' button followed by an empty text field. Below this is a 'Temat:' label followed by another empty text field. On the left side, there is a 'Wyślij' button. The main body of the window is a large, empty rectangular area for writing the email content. The window has a standard title bar with minimize, maximize, and close buttons on the right.